

Nederland als Europese lidstaat: eindelijk normaal?

Veel beeldvorming over Nederland en de EU klopt niet. De laatste paar jaar verschijnen bijna dagelijks stukken in Nederlandse en internationale media over dat Nederland opeens is verworpen van een pro-Europees land tot anti-Europees. Het lijkt alsof Nederland niet meer voor- of achteruit wil in de EU en alsof het politici goed uitkomt om af te geven op de EU. Het paradoxale beeld overheerst van een klein open land waar de Europese liefde bekoeld is.

Nederland als Europese lidstaat: eindelijk normaal? kijkt voorbij de grote woorden over 'Nederland is voor/tegen de EU' en hanteert de sectorale thermometer: zien we daadwerkelijk dat er terugtrekkende bewegingen zijn op het concrete niveau waarop beleid gevoerd wordt en waarop Europese afspraken gemaakt worden? Was op de werkvloeren van het beleid Nederland wel zo pro-Europees, en is dat nu omgeslagen?

Uit de hoofdstukken komt naar voren dat Nederland altijd pragmatisch is geweest in zijn opstelling en de 'Europese finaliteit'. In de kortetermijnbeleving van media en politici kan het zo zijn dat Nederland een omslag heeft doorgemaakt van onvoorwaardelijke steun voor een supranationaal orgaan als de Europese Commissie naar een meer door eigenbelang gedicteerde vorm van intergouvernementele samenwerking met andere landen, en van steun voor verdere integratie naar het afhouden of zelfs het terugdraaien van Europees beleid.

De hoofdstukken onderstrepen daarentegen dat Nederland over het algemeen juist niet dogmatisch was en elke keuze gemaakt heeft op veelal zakelijke afwegingen van nut en noodzaak. De ene keer was het meer intergouvernementeel, de andere keer meer supranationaal. De ene keer was het wat meer gericht op regelgeving, de andere keer meer op deregulering en coördinatie. Nederland is ook niet opeens omgegaan in 2005 of kritisch geworden op de EU. Dat was Nederland ook al in de beginjaren van de EU.

